

OSTATNIE WIADOMOŚCI

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok IV. Kraków, sobota 6 stycznia 1934 Nr. 6

130 górników zginęło na dnie kopalni

Po wybuchu trujące gazy wydobywają się z szybów
Niema nadziei ratunku

PRAGA, (PAT). W kopalni węgla brunatnego w pobliżu miejscowości Osek (Czechosłowacja) na stąpił wczoraj gwałtowny wybuch gazu, który zasypał szyb. W kopalni pracowano w tym czasie około 150-ciu górników. Panuje obawa, że wielu z nich zginęło.

PRAGA, (PAT). Katastrofa w kopalni węgla brunatnego w okolicach Osek należy do największych, jakie wydarzyły się w ostatnich czasach w Europie.

Wybuch wydarzył się w chodniku podziemnym. Siła eksplozji była tak wielka, że cały szyb, prowadzący do wnętrza kopalni, zawalił się a prócz tego uległ zniszczeniu budynek sortowni.

Natychmiast po katastrofie rozpoczęto energiczną akcję ratunkową, jednakże drużyny ratownicze napotykają w swej pracy na nieprzewidywane przeszkody: oto z wnętrza kopalni wydobywają się trujące gazy.

Pierwsza drużyna ratownicza napotkała u wejścia do galerii na 4-ech martwych górników z ogólnej liczby 130-tu zasypanych przez gazy.

Wypadek wywołał wstrząsające wrażenie w całym kraju. Przed kopalnią gromadzą się rodziny nieszczęśliwych ofiar katastrofy i rozgrywają się rozdzierające sceny rozpacz.

PRAGA (PAT) — Dotychczas z kopalni w Oseku wydobyto zwoiki 6-ciu górników. Około 130 górników jest ciągle jeszcze odclepanych przez zwaly węgla i kamienia. Niewiadomo, czy uda się ich wydobyć żywych, ponieważ podziemne korytarze kopalni są wypełnione gazami. Późno wieczorem odano się inżynierom uruchomić wentylatory.

Ciągnięcie bonów Funduszu Inwestycyjnego

Wczoraj odbyło się ciągnięcie bonów Funduszu Inwestycyjnego. Wygrały następujące bony:

Serja 1 — 10 Nr. 3163, serja od 1 — 10 Nr. 34731, serja od 1 — 10 Nr. 7373, serja od 1 — 10 Nr. 25763, serja od 1 — 10 Nr. 30725, serja od 1 — 10 Nr. 20750, serja od 1 — 10 Nr. 11561.

Każdy z powyższych bonów wygrał w 10 serjach, czyli że wygrało 70 bonów, które zostaną umorzone i wypłacone przez Skarb po zł. 100.— za każdy bon 25-złotowy.

W obliczu kary śmierci stanęła banda podpalaczy

W dniu dzisiejszym Sąd Doświadczony w Jasle przystępuje do rozpatrzenia sprawy przeciwko 19-letniemu Stanisławowi Bernackiemu i 32-letniemu Michałowi Wojciechowskiemu, oskarżonym o masowe podpalanie stodół, napełnionych zbożem.

Zbrodnia, której dopuścili się

Na miejsce katastrofy przybył minister spraw wewnętrznych i robot publicznych. Dochodzenie nie wyjaśni jeszcze przyczyny wypadku przypuszczają jednak, iż katastrofa została spowodowana przez wybuch gazu lub dyumitu.

Nadzieja uratowania 130 górników zasypanych w kopalni „Nelson” jest minimalna. Akcja ratownicza jest ogromnie utrudniona, albowiem w większej części

galerii podziemnych wybuchł pożar wskutek czego wyloty galerii zamurowano, by zapobiec rozszerzeniu się ognia. Czterech górników, którzy uratowali się wprost cudem, nie umie wyjaśnić przyczyn katastrofy.

Wśród zasypanych górników, którzy nie dają żadnych znaków życia, znajduje się 122 ojców rodzin.

Narady włosko-angielskie

odbywają się w wielkiej tajemnicy

Wczoraj przybył do Rzymu angielski minister spraw zagr. Simon.

Pierwsze spotkanie sir Simona z Mussolinim odbyło się o godz. 4-ej po poł. Sir Simon oświadczył dziennikarzom m. in.:

Problem rozbrojenia jest niezwykle zawiły i trudny do rozwiązania. Anglia jest gotowa uczynić wszelkie wysiłki dla osiągnięcia zbliżenia punktów zapatrywan. O wynikach obrad dzisiejszych, ani jutrzejszych nie można nic przesądzać.

Oczywiście z tego nic nie-

mówiącego komunikatu nie wiele wnioskować można. W kołach włoskich panuje przekonanie, że są poważne trudności do pokonania, niemniej liczą one, że przy dobrej woli będzie można osiągnąć porozumienie.

PARYŻ (PAT) — Wobec braku dokładnych informacji co do rozmów sir Johna Simona z Mussolinim, komentarze prasowe dotyczące wizyty angielskiego ministra spraw zagranicznych w Rzymie są dosyć skąpe.

„Le Matin” uważa, iż koła włoskie zaczęły się orientować, że ani Anglia, ani Francja nie zgodzą się na dobrozenie Niemiec. Memorandum francuskie, według „Matina”, wyważyło jak najlepsze wrażenie w Londynie, co oczywiście musi się odbić na rozmowach rzymskich.

Orędzie Roosevelta na użytek wewnętrzny

Wczoraj popołudniem nastąpiło w Waszyngtonie uroczyste otwarcie kongresu. Sesję kongresu zainaugurowało orędzie Roosevelta, wygłaszające swoje orędzie.

Mowa Roosevelta nie zawierała wskazania co do przyszłego programu i nie wysuwała żadnych konkretnych postulatów. Była ona poświęcona sprawie ogólnej wartości moralnej i społecznej przeprowadzonych reform.

Cała mowa była obliczona wyraźnie jedynie na użytek wewnętrzny i posiadała formę wybitnie sentymentalną.

Od świtu do nocy

Z Cypru donoszą o rozpaczliwej sytuacji tamtejszej ludności rolniczej, która z powodu posuchy i nieurodzajów, cierpi skrajną nędzę. Kroniki policyjne notują w związku z tą sytuacją, znaczny wzrost przestępczości wśród ludności wiejskiej.

Kierownik Polskiego Towarzystwa Szkolnego w Bytowie, Edmund Styp-Rakowski został skazany w przysięszonej postępowaniu sądowym za rzekomą obrazę oddziałów szturmowych na pięć miesięcy więzienia.

Sędzia śledczy dla spraw szczególnej wagi zakończył śledztwo w sprawie działalności nielegalnej organizacji niemieckiej „Bractwo Bałtyckie”. Ogółem do odpowiedzialności sądowej pociągnięto 46 osób. Jak wykryło śledztwo, organizacja ta na Łotwie liczyła 60-ciu członków.

Wyrok śmierci na 14 osób

Nawet nauczyciel mordercy został skazany

LONDYN, (PAT.) Z Kabulu (Afganistan) donoszą, iż trybunał, w skład którego wchodziło kilku członków gabinetu, skazał na śmierć 14-cie osób, uznanych

za winnych spisku na życie Nadi Szacha.

Pośród skazanych znajdują się ojciec, stryj i przyjaciele sprawcy zamachu Abdul Kajika.

Skazano również na śmierć kilku oficerów i kierownika szkoły, w której uczył się Abdul Kalik i jego współnicy. Król zatwierdził wyrok.

Bestjałskie morderstwo

Parobek zabił swego przyjaciela w przystępie szału

BYDGOSZCZ, (PAT.) Wczoraj we wsi Leszczyce pow. bydgoskiego 40-letni parobek Roman Wróblewski zamordował w bestjałski sposób swego przyjaciela 39-letniego robotnika W. Musiała.

Według otrzymanych relacji, tragedia ta miała miejsce w cza-

se wspólnej modlitwy wieczornej. Mianowicie Wróblewski, który klęczał razem z Musiałem przed oświetlonym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, naagle zerwał się i z okrzykiem „Ty się źle modlisz”, leżącym obok młotem kowalskim rozstrzaskał głowę Musiała.

Szaleniec miał podobno swą

oniarę przybić gwoździem do podłogi.

Mordercę aresztowano i odesłano do sądziego śledczego do Bydgoszczy. Sędzia Neuman wyjechał na miejsce zbrodni. Według przypuszczeń Wróblewski uległ nagłemu szałowi religijnemu.

Zamachowiec bombowy — Polański

daje znać o sobie

Jan Polański, który po ukończeniu 3 lat więzienia za zamach bombowy na poselstwo sowieckie w Warszawie opuścił w dniu 8 sierpnia roku ub. psychiatryczny szpital więzenny w Grodzisku Maz., wniósł do władz podanie z pretensją o zwrot ukradzionego mu przez więźnia w Mokołowie ubrania oraz 10 zł.

Podanie zamachowca jest jedną wielką litanią żalów: „U mnie jest każdy grosz drogi i z taką siłą będę o niego walczył z jaką go zarobiłem. Moja żona i nasze dziecko giną z głodu. Należę do tych ludzi — piśsze dalej zamachowiec — któ-

rych godność indywidualna nigdy nie będzie o łaskę skamlała.”

Siedząc w Mokołowie zostało mi zrabowane przez nieznanego więźnia 10 zł. oraz ubranie. Ponieważ nie żywię się potem bliźniego brata, proszę o zarzą-

dzenie, aby administracja więzienna zwróciła mi 10 złotych oraz 75 zł. odszkodowania za ubranie.”

Oryginalna prośba, świadcząca o stanie umysłowym Polańskiego kończy się słowami podziękowania Bóg zapłaci!

Niezwykły ślub w więzieniu

Złodziej okazał się dżentelmenem

Małe więzienie na kresach, w Oszmianie, było ostatnio świadkiem niezwykle rzadkiej uroczystości w życiu ludzi, osadzonych poza kratami, a mianowicie ślubu więziennego.

Do ołtarza kaplicy, gdzie zbrodniarze kają się przed majestatem Stwórcy, szła oryginalna para: on, szpakowaty już mężczyzna w szarych więziennych drelichach, ona również nie pierwszej młodości w skromnym ubiorze, ze łzą w oku ze szczęścia.

Co było powodem, że władze pozwoliły na zaślubiny poza ciężko obwarowanymi murami więzienia?

Pan młody w drelichach — to Augustyn Kościuk, gospodarz 14-morgowego gospodarstwa, który poraz trzeci odsiaduje karę 4 lat więzienia za kradzież. Po kutuje w nim żyłka pogoni za cudzem mieniem.

W czasie pobytu na wolności nie miał czasu zwracać sobie głowy małżeństwem, gdyż wędził ciągle okazje do kradzieży.

Ponieważ jednak w gospodarstwie potrzebna mu była kobieta, żył więc z Martą Malkówną, która zanim się spostrzegł obdarzyła go córeczką, liczącą dziś już 12 lat.

To już do czegoś obowiązuje

nawet w świecie przestępców.

Kiedy ostatnio złapano Kościuka na gorącym uczynku kradzieży i zamknięto w więzieniu, rodzina „zabrała się” do jego nieślubnej małżonki. Mściwi chłopcy wyrzucili ją z domostwa Kościuka, który w tym przypadku przy najmniejszej raz w życiu okazał się dżentelmenem...

Złożył prośbę o pozwolenie ulegalizowania pożycia z Malkówną. Władze nie stawiały przeszkód.

Po uroczystym Veni Creator — Malkówna powróciła prawnie na gospodarstwo, gdzie sama wiodarzyć będzie do powrotu męża.

PIĘKNA DALMATKA

Nr. 11 Powieść na tle miłości i straszliwych przeżyć kobiety, od zarania życia do krat więziennych. do nabycia we wszystkich kioskach

Katastrofa w kościele Św. Krzyża

przedmiotem rozprawy w warszawskim Sądzie Okręgowym

Sąd Okręgowy rozpatrywał wczoraj proces o tragiczną katastrofę, jaka wydarzyła się dnia 20 listopada 1932 r. w kościele Świętego Krzyża.

Podczas nabożeństwa rannego, zawałiła się posadzka kamienna w presbiterjum kościoła i kilkanaście osób modlących się runęło wdół z wysokości około 4 metrów. Osoby te uległy silnemu potłuczeniu i pokaleczeniu, a p. Katarzyna Czajka doznała nawet połamania żeber i musiano odwieźć ją do szpitala.

W kościele powstała zrozumiała panika. Ludzie zaczęli krzyczeć i uciekać do wyjścia, nie dbając o świętynię.

Blższe oględziny miejsca katastrofy wykazały, że wypadek łączy się z remontem centralnego ogrzewania. W podziemiach wybito znaczny otwór w sklepieniu, tuż pod posadzką górnego kościoła, dla umieszczenia kotła. Znaczny obszar posadzki stracił więc podporę i mógł lada chwila runąć, gdyby nie podstemplowanie ze starych desek.

Na zagrożone miejsce ułożono rzędem deski i przykryto je dywanem. Gdy ludzie stanęli na tem, wszystko runęło pod ciężarem osób.

Wyłoniła się skomplikowana kwestja, kto ponosi za ów nieszczęśliwy wypadek odpowiedzialność.

Jasnym było, że należało w czasie robót zamknąć część kościoła i uniemożliwić publiczności dostęp do osłabionej i licho podtrzymywanej posadzki.

Komisja techniczna, złożona z inżynierów i architektów, orzekła, że winę ponoszą tutaj kierownicy robót instalacyjnych, architekt Marian Żurkowski, który sporządził plany założenia centralnego ogrzewania oraz majster murarski, z

wyższym wykształceniem technicznym, będący stale na miejscu przy robótach, Mieczysław Szkaradziński. Obaj powinni ustawić barjery.

Oskarżeni nie przyznali do winy, twierdząc, że ks. proboszcz nie zgodził się na oszczędzenie kościoła barjerami, zapowiadając, że i tak ludzie do presbiterjum się nie dostaną, gdyż będzie zamknięte wejście.

Wesoły Kacik

TYLKO NIE W USTA

— Przyszedł do mnie wieczorem Kacik — zwierza się panna Jadzia przyjaciółce — i zostaliśmy sam na sam... Wyobraź sobie, chciał mnie pocałować w usta.

— Tylko nie w usta! — Oburzyłam się. — Przyzwoita pani nie można całować wszędzie, ale nie w usta. Usta są nietykalne.

— Dlaczego akurat usta? — zdziwił się.

Zrobiło mi się głupio, bo sama nie wiem, dlaczego akurat usta. Ale coś przecież musiałam powiedzieć.

— Czy słyszał pan kiedyś, że by mówiono „pięta nigdy niecałowana”, albo „szyja nigdy niecałowana”? Nie! Mówi się zawsze „usta nigdy niecałowane”. Jest nawet taka książka i był taki film.

— Więc co z tego?

— Z tego wynika, że panna, jeżeli chce być czysta, musi mieć niecałowane usta.

Roześmiał się.

— Myśle, że wystarczy się wykapać.

Zła byłam, że sobie ze mnie kpi.

— Nie chodzi mi o czystość ciała, tylko o czystość duszy.

— A jak pania w szyję pocałuje, to się dusza nie zbrudzi?

— Widzi pan, szyja, to taka nieważna część ciała... Łączę tylko głowę z tułowiem.

Pocałował mnie trzy razy w szyję.

— I nigdy pani nie pozwolił pocałować się w usta? — spytał.

— Tylko mężowi. Pocałunek legalny nie płami duszy.

Wyobraź sobie, że był zachwycony... Wyznał mi, że nigdy nie przypuszczał, że tak dbam o czystość duszy... Że właśnie szuka takiej żony... I ostatecznie oświadczył się o moją rękę... No, jak ci się ta historia podoba.

Przyjaciółka wzruszyła ramionami.

— Koniec jest śliczny. Ale nie mogę zrozumieć, skąd się nagle zrobiłaś taka czysta?

— Musiałam.

— Wiedziałaś, że mu się to podoba?

— Nie. Zupełnie przypadkowo. Musiałam bronić ust. Bo widział, jadł mi na kolację śledzia z cebulą i leciała mi z ust cebula. Nie mogłam się przecież kompromitować.

Napoleon Sadek

P. A. Plotrowski (Włocławek): Ci co stale czytują.

P. Z. Ptaszyńska (Sierpc): Pokwitowań nie wysyłamy, gdyż przekroczyła to naszą fizyczną możliwość.

P. Zoja ze Skierniewic: Zapisaliśmy.

P. M. Kisielska (Sochaczew): Niechże łaskawa Pani nie będzie w gorącej wodzie kąpana! Na Sochaczew też przyjdzie czas!

Wszystkim Czytelnikom, którzy nadesłali nam świąteczne i noworoczne życzenia, z serca dziękujemy.

Co się dzieje w tej Warszawie!

100 najciekawszych wydarzeń tragicznych i komicznych z ostatnich lat w Warszawie

SERCE

Doktor Załęski zastał tego dnia panią Borowską we łzach. Stary lekarz nie mógł spokojnie na to patrzeć:

— Cóż to, moja pani, jakieś zmartwienie? Mnie, staremu przyjacielowi, może pani powiedzieć.

Pani Borowska nie była już pierwszej młodości. Po czterdziestce ży nie płyną o byle co, nawet u kobiet. Powód musiał być poważny.

Pani Borowska otarła oczy i głęboko się uśmiechnęła:

— Cóż, starzeję się!...

— No, tylko proszę bez tego! W pani wieku nawet się nie myśli o tem. Co się stało?

— Michał!...

— Co — Michał? Przeskrobał coś? Coś poważnego?... Czyżby chciał jakieś głupstwo palnąć?... Kobieta? — spytał ciszej.

Kiwnęła głową, nie mając siły mówić.

— Kto taki? Czy nie owa Roma Malinówna?...

Znów kiwnęła głową.

— Spodziewałem się tego! On ten portret coś za długo maluje... Naturalnie, taka gwiazda filmowa ma wszystkie dane — po temu, by zawrócić w głowie artyście w rodzaju Michała, który wciąż goni za nieziszczalnem, efektownem, tajemniczem. Ale swoją drogą, żeby w jego wieku? Ileż to on ma lat? Czterdzieści dziewięć, pięćdziesiąt... U licha, przecież to nie smarkacz!... Ale, do rzeczy, o co właściwie poszło?

— Lato się zbliża, pytam go, czy jedziemy, jak co rok, do rodziców w Siedleckie. Odpowiedział mi, że tego lata on chce sam spędzić parę miesięcy w górach. A wiem, że Malinówna ma właśnie w górach nakręcać sceny do swego filmu.

Załęski potrząsnął słą głową ze smutkiem.

— W jego wieku takie głupstwa!... Ona może być jego córką!...

— Panie doktorze, pan ma na niego wpływ, niech pan mu przemówi do serca!...

Malarz stał właśnie w pracowni przed niedokończonym portretem, gdy doktor zapukał do drzwi.

— No, jak tam ten portret? Nieskończony?

Michał odwrócił głowę:

— Trudny bardzo... Nieuchwytny wyraz... Może skończy za tydzień!...

— No, to ja go już nie zobaczę. Pojutrze wyjeżdżam na mi-

siąc do Krynicy. A pan, drogi przyjacielu?

— W góry... Będę podróżował, robił piesze wycieczki, trochę w Tatrach, trochę we Wschodnim Beskidzie!...

— Hm, niewskazane, zupełnie niewskazane! Pańskie serce!...

Borowski zaniepokoił się:

— Jaki, przecież mnie pan bał parę razy tej zimy i nic nie znalazł.

— Poważnego, groźnego nic nie znalazłem, ale podkład jest niepokojący. Pan powinien oszczędzać serce, o ile chce jeszcze pożyć z pięćnaście, dwadzieścia lat. Tak, tak!...

— Ależ, ja się doskonale czuję.

— To nic nie znaczy... Widzę niektóre niepokojące symptomy... No, ale wiem, że i tak pan się nie będzie pilnował. Taki już los lekarzy: jak chcemy zapobiec, nikt nas nie słucha, a kiedy za późno, żądają od nas cudów!...

Nazajutrz Borowski obudził się nieswój. Czy faktycznie coś mu było, czy też był to wpływ tego go, co doktor Załęski powiedział, dość, że czuł niepokój w okolicy serca. Żałował, że nie zatrzymał dłużej Załęskiego, że się nie dał zbadać... Cały dzień był niespokojny, w złym humorze. Spotkał się z Maliszówną, próbował ją namówić, by zerwała kontrakt, nie jechała w góry — gotów był ponieść wszystkie koszty, jakiby wynikły. Aktorka wzruszyła tylko ramionami. Stopniowo ton rozmowy stawał się coraz zgrzybliwszy. Maliszówna napomknęła coś o kapryśkach starszących się panów, Borowski utyskiwał na nieczułość kobiet (zwłaszcza młodych). Rozstali się chłodno.

Borowski wrócił do domu zgorzkniały, rozczarowany, że spał tej nocy. Z rana, nie patrząc na żonę, burknął:

— Możebyś napisała do rodziców, że wyjeżdżamy do nich w końcu tygodnia na wakacje!...

— Hallo, czy pan doktor Załęski? Jak mam panu dziękować? Ale jak pan tego dokonał? Michał zupełnie zmieniony, kochający, jak dawniej. Jak pan to zrobił?

W telefonie rozległ się dobroduszny śmiech starego lekarza:

— Nic trudnego, poszedłem za pani radą! Przemówiłem mu do serca!...

Jutro 34-e opowiadanie p. t. „Idealne zwierzę“.

Dziś, jako w trzecią rocznicę śmierci

S. † P.

STEFANA WÓJTOWICZA

naszego ukochanego syna i brata, za spokój Jego duszy odprawiona będzie Msza św. w kościele M. B. Loretańskiej na Pradze o godz. 9 min. 30.

OJCIEC, SIOSTRY I BRAT.

Pijany cyklista

zo tał skazany na 4 miesiące aresztu

Wiadomo jakie brewerje zrobić może człowiek pijany, idący pieszo. Najpierw nie zapłaci rachunku w knajpie, dając dowód zapomnienia o wszystkich sprawach ziemskich, później rozbije butelkę z wódką, bo go nic nie obchodzi, zdemoluje lokal, bo mu wszystko jedno, zaczepi kogoś na ulicy, bo nie zna si widoku ludzi trzeźwych, wyrwie komuś brodę, bo go to nie boli, kopnie policjanta, bo niebieski kolor działa nań, jak czerwony na byka!... pójdzie do aresztu policyjnego, bo swego adresu zapomniał.

I to są rzeczy zwykle uznane na całym świecie i stosowane przez pijaków z temperamentem.

Natomiast nigdy człowiek nie wie, do czego jest zdolny urzędujący cyklista. Najlepiej w takich razach albo uciec do domu, albo zmówić pobożnie pacierz za grzeszną duszę i kładąc głowę pod nadjeżdżający rower, krzyć do przechodniom najbliższy

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

7.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy rano wstają zorze”. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka z płyt. 7.35 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka z płyt. 7.55 Chwilka gospodarstwa domowego. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 „Repertuar teatrów warszawskich”. 12.05 Muzyka taneczna z płyt. 12.30 Wiadomości meteorologiczne. 12.33 Gwiazdy oper francuskich (płyty). 12.55 Dziennik południowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Wiadomości Gospodarcze. 15.40 Recital śpiewaczy. 16.00 Muzyka lekka w wykonaniu kwintetu salonowego. 16.40 „Przegląd wydawnictw”. 16.55 Recital skrzypcowy. 17.30 Arje i pieśni. 17.50 „Pogadanka rolnicza”. 18.00 Od czyt dla nauczycieli p. t. „Szkoła i nauczyciel” w dobie kryzysu. 19.05 Rozmaitości. 19.20 Dokąd jechać w święto? 19.25 Felj. aktualny. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonij Warszawskiej. 22.40 Muzyka taneczna. 23.05 Dalszy ciąg muzyki tanecznej.

SOLIŚCI W RADJO

Dziś nadaje Polskie Radio cztery różne audycje muzyczne. I tak: o godz. 15.40 śpiewa znany tenor Anatol Wroński, o godz. 16.00 muzyka salonowa w wykonaniu zespołu Adamskiej - Grosmanowej, następnie o godz. 16.55 krótki recital młodej uzdolnionej skrzypkaczki, Ruty Krongold, wreszcie o godz. 17.30 wystąpi przed mikrofonem śpiewaczka operowa, Franciszka Plattówna z repertuarem aryj operowych i pieśni.

adres zakładu pogrzebowego oraz numer wygodnej trumny.

Że tak jest, a nie inaczej, może posłużyć za przykład sprawa tegiego junaka, Józefa Miszczołka, który będąc zalany na pałę, wyczyniał na rowerze przedziwne ósemki, nie rozróżniając granicy, gdzie jezdnia, a gdzie chodnik. Potratował więc szereg osób, wywołując na ulicy Marszałkowskiej prawdziwą panikę.

Gdy wezwano policjanta do zaprowadzenia normalnej komunikacji, zakłóconej pijackimi popisami, Miszczołek okazał niezwykle upór na propozycję spaceru w kierunku komisarjatu, wołając:

— Pójdę do sejmku, a gdzie indziej nie!

Ten przebłysek męskiego rozsądku, nie trafił jednak do przekonania policjanta, który z narażeniem życia, staczając z awanturnikiem herculesową walkę, postanowił przeszkodzić mu w postanieniu posłem „chcac pierwej ugościć go zwiedzeniem salonów komisarjatu.

Miszczołek miał później sprawę w sądzie o dzikie swawole i wszystko tłumaczył jednym słowem — wódka.

— A z kim pan pił? — pyta sędzia.

— Z takim samym, jak ja, — westchnął ciężko oskarżony na temat braku dobrego towarzystwa.

— I co wleceją? Ma pan głos.

— Nie mam głosu, — odciał rezolutnie. — Jeszcze znów co brzydkiego powiem!...

Rezultat, jak dwa razy dwa — 4 miesiące aresztu.

Odpowiedzi Redakcji

Stały Czytelnik: Pańskie spostrzeżenia co do wartości otrzymanych warunków są słuszne, ale my nie bierzemy odpowiedzialności za ogłoszenia i dlatego w istotę rzeczy wnikać nie możemy. Pozdrawiamy!

P. P. Jaworski (Brześć n/B.): Bóg zapłać za podziękowanie i życzenia.

P. B. Stasiak (Zduńska Wola): Może to Pan zrobić w terminie.

P. Br. Karwowski (N. Dwór): Nie możemy tego teraz ustalić.

P. C. Koikowski (Targówek): Za Pana jest uzasadniony, oświadczenie słuszność jest za Panem, ale, niestety, prawo przeciw Panu. Nasza interwencja w tej sprawie nic nie pomoże, a Panu może zaszkodzić, więc niech Pan próbuje szeregować w inny sposób, czego Panu z serca życzymy.

P. K. Szczepańska (Kawęczyn): Przyśluguje Pani prawo!

„Czerwony Krzyż“ gościem Japonji

W dniach od 19 do 29-go października 1934 r. odbędzie się w Tokio piętnasta międzynarodowa konferencja Czerwonego Krzyża. Zaproszenia zostały już wysłane do wszystkich państw i Japonicy przypuszczają, że na konferencję przybędą bardzo licznie delegaci z całego świata.

Wobec niezmiernie drogiego kosztu przejazdu (z Ameryki około 250 dolarów, a z Europy przez Suez mniej więcej 2500 złotych), główny komitet w Tokio wyjednął szereg ulg dla cudzoziemskich delegatów, licząc się z tem, że bez zniżek i odpowiednich udogodnień tylko niewielu mogło by przybyć do „Kraju Wschodzącego Słońca“.

Inicjatywie Japońskiego Czerwonego Krzyża poszły na rękę wszystkie tamtejsze towarzystwa okrętowe. Zadeklarowały one zniżki 15-procentowe dla delegatów obcokrajowców i ich rodzin. W tym celu wystarczy tydzień poświadczenie, że dana osoba jedzie jako delegat Czerwonego Krzyża na konferencję. 20-procentową zniżkę od zwykłych cen zgłosiły również wszystkie główne hotele w Tokio i w innych większych miastach. Zniżka ta obejmuje też rodziny delegatów.

Jeszcze większą bo 30-procentową zniżkę przyrzekło Towarzystwo Linij Lotniczych t. zw. Nihon Koku Yusō Kaisha. Największym atoli udogodnieniem dla cudzoziemców będzie piękny gest Ministerstwa Kolei Żelaznych. Oto każdy delegat cudzo-

ziemiec i jeden członek jego rodziny otrzymają w chwili wylądowania w Japonji bezpłatne bilety pierwszej klasy, upoważniające do przejazdu na wszystkich liniach kolejowych w Japonji, Korei i południowej Mandżurji w czasie trwania konferencji.

Wobec tych udogodnień prawdopodobnie wielu cudzoziemców po przybyciu do Japonji, zastanowi się poważnie, czy brać udział we wszystkich obradach kongresu, czy też zwiedzać zadarmo „Kraj Wschodzącego Słońca“.

„Dzień matki“ we Włoszech

Od kilku lat istnieje we Włoszech święto „matki i dziecka“, którego inicjatywa wyszła od Mussoliniego. Przewodnią myślą Duce w pomysle ustalenia tego święta i związanych z niem obchodów było, oczywiście, wpojenie w szeregie masy idei o konieczności rozwoju i przyrostu siły liczebnej Italji. Od strony zewnętrznej święto nosi charakter uroczystości ku czczeniu instytucji małżeństwa, rodziny, macierzyństwa.

„Dzień matek i dzieci“ odbywa

się 24 grudnia każdego roku, choć właściwie już 22-go rozpoczynają się obchody i uroczystości przedwstępne.

A więc 22-go w Rzymie, w Palazzo Venezia, w siedzibie samego Duce, zostały przyjęte uroczystości tego roku 92 matki — (Włochy liczą 99 prowincje) — które dochowały się największej liczby dzieci.

Wybór przedstawicielek odbywa się nie według przynależności klasowej i stanowej, dowodem

fakt, iż wśród owych 92-ma matron znalazła się jako reprezentantka Rzymu markiza Agata di Nannarini, matka aż szesnastorga pociech w różnym wieku, mąż markizy jest członkiem szlacheckiej gwardji papieskiej.

Neapoli reprezentuje signora Maria Bellucci, która może się pochwalić nie lada liczną rodziną: dziewiętnastorgo pociech urodziło się pod dachem domu Belluccich.

Wszystkie jednak przedstawicielki prowincji italskich muszą z Rzymu powrócić do swych rodzinnych miast i wiosek na dzień 24 grudnia. Albowiem dzień ten jest świętem ogólnokrajowym i każde miasto, każda wieś, która ma zaszczyt posiadania wśród swoich obywateli reprezentantki płodnego macierzyństwa, musi urządzić z jej udziałem obchód lokalny.

Obrane matki otrzymują poza tem w dniu święta swojego premje, na które składają się sumy ofiarowane przez zarządy miejskie i prowincjonalne. Nagrody otrzymują również i te matki, które w pielęgowaniu i wychowaniu kierowały się wytycznymi metodami zalecanymi przez państwowy instytut higieny i wychowania fizycznego.

Obchód w Rzymie rozpoczyna się od uroczystej mszy odprawianej we wszystkich kościołach Wiecznego Miasta. Matki gromadzą się w kościele San Carlo na Corso a stamtąd ciągną pochodem do Augusteum, gdzie w obecności przedstawicieli rządu, rady miejskiej otrzymują przyznane im nagrody.

Rodzina najbliższa „laureatek“ otrzymuje również pewne przywileje dnia tego: przejazd bezpłatny koleją do Rzymu, przejazd gratis tramwajami i autobusami.

Nawet księgarnie i sklepy z zabawkami urządzają specjalne wystawy w tym dniu, całkowicie poświęcone idei przewodniej dorocznej „świętej matki“.

Szwedzki Instytut hodowlany

W organie Szwedzkiego Towarzystwa Eksportowego „Szwedzki Eksport“ ukazało się sprawozdanie o działalności Szwedzkiego Instytutu Hodowlanego, którego celem są badania i opieka nad hodowlą zwierząt. Instytut, który znajduje się w okolicach Stockholmu, założony został przez zna-

nego bankiera szwedzkiego, K. A. Wallenberga.

Prace Instytutu obejmują próby nad podniesieniem rasy zwierząt domowych i ptactwa w farmach, gospodarstwach wiejskich i t. p. Instytut dostarcza rolnikom zwierząt zarodowych, daje wskazówki co do żywienia i leczenia bydła,

proceedi obliczenia statystyczne i t. d.

Działalność Szwedzkiego Instytutu Hodowlanego przyczyniła się znacznie do podniesienia stanu hodowli bydła, w której to dziedzinie Szwecja jest przodującym krajem w Europie.

Ciekawe pytania i odpowiedzi

Jak sobie wyjaśnić, że siarka i chloran potażu wybuchają, gdy się takowe w małej ilości rozciera w moździerzu?

Przez tarcie bowiem tyle wywołuje się ciepła, że powstaje chemiczno-powlnowactwo między częściami składowymi chloranu, potażu i siarką. Z tych samych przyczyn wybuchają łożek srebra, bawełna strzelnicza i inne podobne związki chemiczne, gdy je pocieramy, albo tłuczemy.

×
Dlaczego w czasie ciepła podnosi się rtęć w termometrze?

Gdyż ciepło powiększa objętość metalu, rtęć więc zaczyna większą wypełniać przestrzeń, i podnosi się w rurce termometrycznej.

×
Dlaczego od gorącej wody strona zewnętrzna naczyń nie rozszerza się tak samo jak wewnętrzna?

Dlatego, że szkło i porcelana są złymi przewodnikami ciepła i pękają zanim ciepło przedzie od ściany wewnętrznej na zewnętrzną.

Dlaczego szklanka pęka, gdy wewnętrzna jej strona znacznie jest cieplejsza od zewnętrznej?

Albowiem wewnętrzna powierzchnia rozszerza się, gdy zewnętrzna została niezmienną; wskutek tego powstają siły działające wprost przeciwnie, które szkło rozrywają.

×
Dlaczego spód szklanki odpada, gdy ją postawimy na gorącej blasze?

Szkło bowiem jest złym przewodnikiem ciepła; ponieważ zaś gorąca blacha pierwej wpłynęła na rozszerzenie się spodu szklanki, zanim się boki odpowiednio ogrzeją, dwie te części oddzielały się od siebie.

×
Dlaczego pomiędzy częściami metalu, które tworzą pojedyncze skrety jakiegokolwiek znacznej kolumny lub pomnika, pozostawia się małe szpary?

Gdyż metal kolumny kurczy się i rozszerza do tego stopnia, że różnica w długości kolumny między zi-

em a latem może często być dosyć znaczną. Z tego samego powodu na drogach kolej żelaznej zostawia się małą szparę między dwiema szynami po sobie następującymi.

×
Czy rozszerzanie się ciał przy ogrzaniu i kurczenie się ich, odbywa się z wywołaniem znacznej siły?

Tak jest, siła wywołana przy rozszerzaniu się ciał może wyrzec znaczne działanie mechaniczne.

×
Dlaczego fiaski pękają, gdy woda w nich zamrzanie?

Bo woda marznąc rozszerza się, a zatem łód więcej zajmuje miejsca niż woda.

×
Jak można przytoczyć dowód na to, że ciepło powiększa objętość powietrza?

Jeżeli pęcherz, w części napełniony powietrzem i silnie zawieszony, położymy obok ognia, to powietrze rozszerza się w nim do tego stopnia, że pęcherz nieraz ulega pęknięciu.

IKS.

W cztery oczy Intymne rozmowy z Czytelnikami

P. Z. K. z Wilna

Cierpię bolesnie nad nieporozumieniem z mężem — to prawie najczęstszy temat naszych skarg. Młodym niewiastom tak zawsze śpieszno do małżeństwa, jakby to rzeczywiście było szczytem szczęścia. Owszem — może być, ale tylko małżeństwo gruntownie przemyślane. Co nagle — to po diable. Małżeństwo może być rajem na ziemi, ale może również być piekłem, z którego już niespołób się wydostać, bo ucieczka od męża jeszcze nie jest ucieczką od „małżeństwa“. Wynika to z przytoczonego poniżej listu:

„Mając lat 17, wysłałam za czło-wieka młodego i przystojnego, ale bardzo lekkomyślnego. Zaraz po ślubie zaczął się bawić, grywać na wyscigach i zdradzać mnie. Gdy po roku zostałam matką i leżałam w klinice, mąż tym czasem sprowadził do domu kilka prostytutek i kolegów. Odbyła się wielka zabawa, gdy wróciłam z kliniki zastałam mieszkanie okradzione. Było mi tak przykro, że chciałam odejść. Ale dokąd? Do rodziców nie mogłam, bo gniewali się na mnie. Zresztą, matka moja jest także nałogową pijaczką, nie znalazłabym więc u niej zrozumienia.

Cierpiałam dalej sama z mojem małżeństwem. Coprawda, mąż mój mnie przeprosił i przyrzekł, że to się więcej nie powtórzy. Myślałam, że rzeczywiście teraz będzie żył tylko dla nas, ale gdzie tam? Wszystkie pieniądze przegrywał lub przepijał po nocach, nie przychodząc wcale do domu. A gdy się zjawiał, to pijany, bez grosza, robił mi awantury, wszystko w mieszkaniu tłukł, tak, że nie chciałam mu nic mówić, aby uniknąć awantury.

Wszelkie moje perswazje odnośsiły skutek wręcz odwrotny. Po pięciu latach takich mąk, zabrałam wreszcie synka, bo już moje nerwy dłużej tego nie wytrzymały i pojechałam do mojej siostry-mężatki, mieszkającej w Wilnie. Byłam tam tylko miesiąc, bo mój mąż przysyłał listy i depeche, domagając się mojego powrotu. Groził, że w razie oporu zabije mnie i moją siostrę, gdy zaś wróci, usatkuje się i będziemy dobrze żyć.

Powróciłam więc znów do Warszawy i tu rzeczywiście spędziłam cztery miesiące w cichem, spokojnem szczęściu. Aż znów kiedyś mąż nie nocował w domu, a z rana przyszedł pijany i potlu-

zony. Bardzo mnie przeproszał, ale widocznie nieszczerze, bo od owego czasu znów mnie zaniedbywał i coraz częściej się upijał. Co gorsza, nie nie dawał nam na życie.

Mówił, że nie zarabia. Ale to była nieprawda. Pracował i miał pieniądze, lecz tylko na hulanki z kolegami. Wreszcie przyznał mi się, że ma kobietę, która kocha go do szaleństwa i wie, że tylko z nią będzie szczęśliwy, po nieważ nasze charaktery się nie zgadzają, wobec czego musimy się rozjść.

Cóż miałam robić? Zapytałam się jeszcze tylko, czy się dobrze namyślił. Odpisał, że namyślał się już trzy tygodnie, a teraz rzecz jest już bezpowrotnie postanowioną. Spakował mi rzeczy. Wtem nagle rozplakał się i prosił, bym została. Płakał i prosił tak dwie noce, ale ja byłam nieubłagana. Zostałabym może, gdyby dał mi adres tej kobiety, o co prosiłam. Ale on się nie zgodził, więc i ja zostać nie chciałam i wyjechałam do Wilna.

Po moim wyjeździe sprzedał wszystkie rzeczy i meble, a uzyskane pieniądze przepił wraz z bratem. Prosiłam go listownie, że

by mi przysłał trochę pieniędzy, bo siostra moja też nie jest zamożna, ale pozostał głuchy na me błagania, nie dając znaku życia. Aż nagle przeczytałam w gazecie, że się otruł. Rozpaczyć moja nie miała granic. Nie wiem, dlaczego, bo go już nie kochałam, ale żał mi go było poprostu, jako człowieka.

Pojechałam do Warszawy, odwiedziłam go w szpitalu. Przyjął mnie bardzo lekceważąco. Pytał się o dziecko i chciał mi czytać listy od swej kochanki. Oczywiście, nie zgodziłam się, posiedziałam jeszcze chwilę, aż tu do niego zaczęły się schodzić jedna dziewczka za drugą. Tak mnie wstręt wziął, że wyszłam. Spotkałam go jeszcze raz przed odjazdem do Wilna, ale jego propozycję wspólnego pożycia odrzuciłam i wróciłam do Wilna.

Przed dwoma tygodniami doniosłam mu listownie, że dziecko nasze jest chore na gruźlicę gruźlicę i prosiłam, żeby przysłał pieniądze na leczenie. Znów mnie zaczął namawiać do powrotu, pisząc, że ma dobrą posadę i może nas przywoicie utrzymać. Odpowiedziałam, że chodzi mi nie o siebie, lecz o dziecko. Odpisał, że dziecko weźmie do Warszawy i może je tu leczyć bezpłatnie w Kasie Chorych.

Cóż mam robić? Dzięki tak kocham, że jednego dnia nie wytrzymałabym bez niego. Wracając do męża się boję. Zresztą, u siostry jest mi bardzo dobrze. Inna rzecz, że trochę mi nieprzyjem-

nie, iż nadużywam jej gościnności i wogóle przecież całe życie tak być nie może. Dziecko na przyszły rok ma iść do szkoły, musi więc być zdrowe i wogóle chciałabym je wychować jak najlepiej. To mój jedyny cel w życiu. Jak go osiągnąć?

Sprawa jest bardzo niefatwa, bo trudno cośkolwiek przewidzieć. Radzić Pani jednak wrócić do Warszawy? Obawiam się, że to będzie źródłem nowej goryczy dla Pani. Chociaż, kto wie? Może mąż Pani jednak jakoś się ustąpi kował wreszcie? To bywa. Może by spróbować? W razie czego droga do Wilna zawsze jest dla Pani otwarta. A możeby, aby nie przy-sparzać sobie goryczy, postarać się o jaką posadę w Wilnie. Byłoby to niezależnieniem się materialnem, a zarazem dałoby Pani Kasę Chorych, czyli że sprawa leczenia dziecka też byłaby załatwiona. Poza tem przecież Kasa Chorych przysługuje całej rodzinie pracownika, będącej na jego utrzymaniu. O ile więc Pani z dzieckiem jest na utrzymaniu u szwagra czy siostry, więc jednocześnie należy wpisać do księżeczki również synka Pani, a wtedy dziecko będzie mogło korzystać z leczenia.

Co do męża, ostatecznie niech Pani zrobi jeszcze jedną próbę, ale już doprawdy ostatnią i uprzedzi go o tem z kategorięczną nieustępliwością. Gdyby raz jeszcze Panią zawiódł, niech nigdy więcej do Pani już się nie zwraca.

Sensacyjna opowieść dziennikarza więzionego przez hitlerowców

Zwolniony przez hitlerowców z więzienia, dziennikarz angielski, Panter, wyjechał prosto do swej ojczyzny i po przybyciu do Londynu, ogłasza teraz na łamach „Daily Telegraph” swe przeżycia.

— Kilkunastu mężczyzn o rośleń budowie wtargnęło do mego mieszkania, podając się za członków policji. Wszyscy byli ubrani po cywilnemu i tylko jako odznakę „władzy”, mieli w kłapach marynarek swastyki. Ledwie otworzyłem drzwi moim nieoczekiwanym gościom, odrazu schwycili mnie za ręce, nie bacząc na to, że w głowie nie powstała mi nawet myśl stawiania oporu, bo to dziś w Niemczech na nic się nikomu nie przyda. Obszukali mnie od stóp do głów, pragnąc znaleźć broń. Noteś mój zaraz znalazł się w rękach kierownika owej wyprawy. Kiedy zawiadomiono mnie o aresztowaniu, zażądałem okazania decyzji władz na piśmie. Oświadczono mi, że mogę wierzyć na słowo. Wszelkie żądania, co do nakazu aresztowania, puszczono koło uszu. Uspokojo no mnie tylko, że to długo nie

potrwa, bo jest to jedynie wymóg „techniczny”.

Podczas rewizji w mem mieszkaniu niejednokrotnie odzywał się telefon. Jeden z agentów nie zbyt grzecznie odpowiedział w słuchawkę informację co do mej osoby, wywołując tem podejrzanie kolegów o mem aresztowaniu. Dano więc bezzwłocznie znać konsulowi angielskiemu. Nastąpiło urzędowe zapytanie z konsulatu. Hitlerowcy odrzekli: „Tu niema żadnego Pantery, a zresztą zadzwonił pan pod niewłaściwy numer”.

Podczas pobytu w więzieniu, dziennikarzowi nie oznajmiono, o co jest naprawdę obwiniony. Ani władze bawarskie, ani berlińskie nie zarzucały mu nieścisłości w korespondencjach, przesyłanych do dziennika „Daily

Telegraphie”. Kontakt Pantery z uwięzionym dziennikarzem niemieckim, Ackermanem, któremu zarzucano zdradę kraju, Anglik tłumaczy faktem, że Ackerman był współpracownikiem agencji prasowej „Telegraphen Union”, którą abonował Pantera. To też wszelkie informacje, nie mające charakteru tajemnic, otrzymał zupełnie legalnie. Mimo to, sledzono go oddawna. Nie miał zwyczaju wychodzenia z mieszkania zbyt późno, jadał u siebie, chodził kuchennymi schodami, aby nie spotkać się z kimś nieproszonym, — wogóle stosował najdalej idące środki ostrożności, z nikim nie zadzierając. Niedawno przecięto mu kable telefoniczne. Już wówczas spodziewał się napadu szturmowców, odłoży-

nego wskutek niezbadanych przyczyn.

Dużo wesołość w Izbie Gmin wywołało oświadczenie, złożone angielskiemu ministrowi spraw zagranicznych przez Neu ratha, w związku z Panterą.

Simon oznajmił, że Anglja za pośrednictwem swej ambasady w Berlinie i niemieckiego poselstwa w Londynie energicznie protestowała przeciwko aresztowaniu Pantery. Niemiecki minister spraw zagranicznych odpowiedział na to jedynie, że wcale nie wydawano nakazu wysłania Pantery z granic Rzeszy, a więc może spokojnie tam wrócić..

Dawno już w Izbie Gmin nie miano okazji do wybuchu powszechnego humoru, jak po usłyszeniu tego „kawału”.

Nowy rząd w Hiszpanji

Nowy rząd republiki pod przewodnictwem p. Lerroux jest wiernym odbiciem układu stosunków na terenie parlamentarnym w Kortesach. Jak wygląda to nowe oblicze polityczne parlamentu młodej republiki?

Wybory z 17 listopada i 3 grudnia r. ub. przyniosły ze sobą zdecydowaną porażkę dla rządzącego dotychczas bloku socjalistyczno-republikańskiego. Z większości, którą był ten blok w konstytuancie, stał się on mniejszością w nowoobranym parlamencie.

Decydującym zato czynnikiem stała się koalicja partii prawicowych, która zdobyła przy wyborach 207 mandatów poselskich. Koalicji tej przeciwstawia się obecnie 99 posłów, reprezentujących partje lewicowe, a w tej liczbie 58 socjalistów.

Jak wynika z powyższego zestawienia, przewaga jest po stronie prawicy, która była przytem inicjatorem i głównym reżyserem a nadto i kasjerem akcji wyborczej. Ale... główny tron większości parlamentarnej stanowią radykali, partja na czele której stoi p. Lerroux, dzisiejszy premier.

Partja ta wyszła z wyborów zwycięsko, wzmożniła swój stan posiadania na ławach poselskich,

a to dzięki kompromisom wyborczym z prawicą. Bez radykalów parlament obecny nie może mieć zdecydowanej większości, nie może istnieć rząd. Dlatego też nie doszedł do skutku rząd prawicowy, który nasuwał się logicznie jako konsekwencja i skutek wyborów.

W tych warunkach nie pozostało nic innego, jak utworzenie rządu centralnego, rządu opartego na kompromisie z prawicą i z lewicą. Rzecz jasna, iż rząd tego rodzaju może być tylko rządem przejściowym, istniejącym aż do czasu gdy ustabilizują się warunki w kraju, gdy — co najważniejsze — wykrystalizują się i skoncentrują nowe ugrupowania sił i obozów na terenie parlamentarnym.

Do takiego zadania, do tej pracy wymagającej dużo taktu, zręczności i ustepliwosci nadawał się wyjątkowo przywódca radykalów — p. Lerroux, cieszący się przytem w kraju opinią najstarszego zwolennika i obrońcy hasła republikańskich. Przeciwno niemu nie mogła wystąpić ze zdecydowanym veto ani lewica, ani też prawica.

A nowy premier określił zadania swojego rządu i program prac gabinetu w sposób nie drażnią-

cy ani jednych, ani drugich, ani lewicy, ani prawicy. Ograniczył przedewszystkiem teren swojej inicjatywy, nadał swojej akcji charakter bierny.

Celem więc obecnego rządu ma być przede wszystkim utrzymanie pokoju w kraju i w społeczeństwie, dalej szereg prac, zmierzających do przeprowadzenia reform w zakresie gospodarczej, finansowej, emigracyjnej polityki, wreszcie wprowadzenie w życie zasad konstytucji w duchu pojednania i harmonji społecznej.

Faktem jest, iż gabinet p. Lerroux nie będzie kontynuował agresywnej polityki rządu Azany w dziedzinie spraw wojskowych, agrarnych i kościelnych. A za tę cenę, przy jednoczesnym nienuarzeniu zdobyczy republikańskich, zapewnił sobie p. Lerroux względnie poparcie tak prawicy jak i lewicy.

Można zatem przypuszczać, iż rząd p. Lerroux, o ile nie nastąpią jakieś nieprzewidziane okoliczności, utrzyma się na swojej pozycji przez dłuższy czas, a może na wet — co byłoby sukcesem radykałów — dopłynie szczęśliwie do portu terminus, którym jest 13 listopada 1937 r.

Ruch budowlany w trzecim kwartale 1933 r.

Główny Urząd Statystyczny opracował ciekawe dane, dotyczące ruchu budowlanego w miastach z ludnością ponad 20 tys. mieszkańców w trzecim kwartale 1933 r.

W okresie tym ukończono ogółem 1.071 nowych budynków, w tem 967 budynków mieszkalnych, 47 przemysłowych i handlowych, 8 gmachów użyteczności publicznej, oraz 49 innych budynków. Ponadto ukończono 132 nadbudówki i dobudówki, w tem 106 mieszkalnych, 15 przemysłowych i handlowych, 4 użyteczności publicznej oraz 8 innych.

W nowoukończonych budynkach znajduje się ogółem 2.523 mieszkań o ogólnej liczbie 7.273 izb. Z ogólnej liczby nowych mieszkań 265 przypada na 1-izbowe, 794 na 2-izbowe, 761 na 3-izbowe, 629 na 4 i 5-izbowe i 74 na większe mieszkania.

Wycofanych z użytkowania zostało w trzecim kwartale 1933 r. ogółem 110 budynków.

Polska ekspedycja naukowa w Argentynie

Do Buenos Aires przybyła polska ekspedycja naukowa pod kierownictwem dr. K. Jodko-Narkiewicza, mająca na celu przeprowadzenie badań natury geograficznej, geologicznej, meteorologicznej, botanicznej i fizjologicznej w niezbadanych dotychczas pasmach Kordyliarów, w okolicach prowincji Mendoza i San Juan.

Polska ekspedycja naukowa zbawi w Kordyliarach prawdopodobnie 7 do 8 miesięcy i oprócz właściwych badań naukowych przeprowadzi badania odnośnie możliwości rozwoju turystyki zimowej w Kordyliarach Andyjskich, przekazując następnie ich wyniki Argentyńskiemu Klubowi Turystycznemu.

Odkrycie ruin świątyni greckiej

Szwedzki archeolog, Valmín, który stoi na czele ekspedycji naukowej do Grecji, odnalazł u źródła rzeki Pamisos ruiny świątyni legendarnej bożka Pamisosa, boga rzek i chorych dzieci, o którym znajdują się wzmianki u starożytnego pisarza Pausaniasa. Świątynia, w której znalazł no liczne przedmioty sztuki, wybudowana została przed 2.500 laty.

Wystawa filmowa w Wenecji

Według sprawozdania, złożonego przez Komitet organizacyjny Międzynarodowej Wystawy Filmowej w Wenecji (od 1 do 20 sierpnia 1934 r.) wezmą w niej udział następujące kraje: Rosja Sowiecka, Stany Zjednoczone, Francja, Anglja, Polska, Japonja, Węgry, Holandia, Szwajcaria, Hiszpanja, Norwegja, Niemcy, Szwecja i Włochy. Ponadto odbędą się pokazy filmów hinduskich.

Od 15 do 20 sierpnia 1934 r. odbędzie się zjazd pisarzy filmowych i reżyserów, celem omówienia problemów technicznych i artystycznych, dotyczących rozwoju kinematografji. Premier Mussolini zaafirował dwa puławy na najwyższe nagrody za najlepszy film włoski i zagraniczny.

Spis ludności w Czechach

Wyniki spisu ludności w Czechosłowacji dokonanego w r. 1930 opracowane szczegółowo stwierdzają, iż kraj ten liczył w tym roku 14.479.565 mieszkańców, z czego: 60,91 proc. czyli 9.688.774 Czechosłowak., 22,32 proc. czyli 3.231.688 Niemców, 4,78 proc. czyli 691.923 Węgrów, 3,79 proc. czyli 549.169 Rusinów, 1,29 proc. czyli 186.642 Żydów, 0,57 proc. czyli 81.737 Polaków, etc. Pod względem wyznaniowym ludność Czechosłowacji dzieli się na: 10.831.696 (73,54 proc.) katolików, 1.129.758 (7,67 proc.) ewangelików, 793.383 (5,39 proc.) husytów, 585.041 (3,97 proc.) greko-katolików etc.

Nowy rodzaj szyb

Nowy rodzaj szkła, które przepuszcza powietrze został wprowadzony w życie w Pradze czeskiej. Chodzi mianowicie o szyby, które na powierzchni 1 metra kwadratowego posiadają 2000 mikroskopijnych otworów.

Tego rodzaju szyby pozwalają na stałe odświeżanie i wentylowanie powietrza w pokoju, co następuje stopniowo, bez nagłego i zbyteńnego ochładzania się temperatury. Nowe szkło do szyb wytwarzane jest we Francji w postaci tafel mierzających 1 — 2 metry.

Zaginiony pułkownik — królem dzikiego plemienia

Cała prasa angielska poświęca uwagę niezwyklej wiadomości, otrzymanej przez Foreign Office (angielskie MSZ), że sławny podróżnik, pułkownik Fowcett od którego wciągu 8 lat nie było żadnych wiadomości, żyje, jest cały i zdrowy i, co ciekawsze, panuje jako król nad pewnym plemieniem Indyjskim.

Przypomnijmy dzieje pułk. Fawcetta.

W 1925 r. wyruszył w towarzysztwie swego syna i przyjaciela do Brazylii, ażeby w okolicy Mate - Grosso szukać pozostałości po dawnych zaginionych cywilizacjach.

Rzeczywiście puszcze Południowej Ameryki, pełne są jeszcze tajemnic. Tam gdzie rosną dzisiaj dziewicze lasy, kiedyś były wspaniałe miasta i pola uprawne. Wśród lasów brazylijskich, podróżnicy ciągle odnajdują ruiny świątyni i miast.

Po niezbędnych przygotowaniach, wyprawa znikła w czelu-

ściach dziewiczych lasów brazylijskich, najmniej zbadanych na kuli ziemskiej i najtrudniejszych do przebycia. Zabrano ze sobą stację nadawczą radja i co pewien czas dawano o sobie znaki życia.

Ostatnia radjo - depesza była następującej treści: „Nie licząc na następną wiadomość. Możliwe jest, że damy o sobie znać, ale ostatnie trudności z Indjanami, wywołują niepewność sytuacji”.

To była ostatnia wiadomość, jaką dostał świat cywilizowany.

Odtąd cisza... grobowa cisza..

Naturalnie, że takie kompletne zniknięcie musiało spowodować jak najgorsze przypuszczenia o losie wyprawy. Po Anglii chodziły coraz to dziwniejsze pogłoski. W rezultacie zaczęto się zgadzać na jedno, że uczestnicy ekspedycji zginęli tragicznie z rąk dzikich Indjan. Ludożerców bowiem w tamtych okolicach nie brakuje.

To też zupełnie nie należy się

dziwić, że pogłoska jakoby pułk. Fawcett odeszwał się, wywołała powszechną sensację i poruszenie w Londynie. Wysłano zaraz reporterów do żony pułkownika, która przez całe 8 lat wierzyła, że zarówno mąż, jak i syn, żyją.

— Jestem głęboko przekonana, — powiedziała p. Fawcett, — że mąż mój jest siałą trzymany w głębi dżungli. Niewątpliwie prowadził swoje badania naukowe i nie porzucał dzikich, póki nie zakończy swych prac. Bó jest człowiekiem silnej woli i energii. Wbrew mniemaniu wielu osób, że jest męczonym niewolnikiem, prawie pewna jestem, że pracuje nad polepszeniem bytu plemienia, wśród którego żyje i mo że właśnie dlatego tubylcy nie chcą go puścić. Domagają się, że by był ich wodzem..

Pani Fawcett przywiązuje tak że wielką wagę do informacji Królewskiego Towarzystwa Geograficznego, które chciało nawet zorganizować ekspedycję ra-

tunkową. Dziewna niewiasta nie przyjęła jednak tej propozycji.

— Jeżeli mój mąż zachowywał dotychczas milczenie, to albo fak chce i „pomoc” mogłaby mu zakłócić spokojną pracę, albo nawet mogłaby go narazić na niebezpieczeństwo ze strony Indjan. Wierzę, że wkrótce syn mój będzie w Anglii i zabierze mnie do Brazylii do ojca..

Pułkownik wyjeżdżając, wyrażał nie powiedział, że chce „życie poświęcić dla nauki”, a nie rok, czy kilka miesięcy czasu.

Gdy korespondent z bujną fantazją (bo i w Anglii tacy się zdarzają) zapytał, co p. pułkownikowi wa myśl o wersjach, jakoby syn jej poślubił księżniczkę indyjską, i czy byłaby z tego zadowolona... gdyby pogłoska okazała się prawdziwą, usłyszał taką odpowiedź:

— Owszem, byłabym zadowolona na pewno... przecież to takie proste..

PAMIĘTNIK SŁUŻĄCEJ

SPOWIEDŹ PIĘKNEJ DZIEWCZYNY RZUCONEJ POMIĘDZY BESTIE LUDZKIE

— A z których to Skomorowskich? — zapytała żywo hrabina. Niebardzo rozumiałam to pytanie, ale odpowiedziałam:

— Jestem... byłem żoną Jerzego Skomorowskiego.

Sama nie wiedziałam, czy „jestem“, czy byłem, ale nie zastanawiałam się nad tem, tak mnie zaciekawiło zachowanie się hrabiego i jego żony. Milczeli obydwójce, więc ja z kolei się zapytałam:

— A państwo znali tę rodzinę?

— Tak, nawet dość dobrze... Przed paroma laty. Nasz syn miał się żenić z siostrą pana Jerzego, ale małżeństwo nie doszło do skutku. Nie warto o tem mówić — odpowiedział hrabia.

Widać było po jego minie, że porusza niebardzo miłą sprawę, wolałam więc i ja nie dopytywać się dłużej.

Zresztą lokaj stanął we drzwiach i powiedział uroczyście:

— Proszę jaśnie państwa na kolację.

Wszystko tu tak jest uroczyście, aż nieprzyjemnie!... Obie hrabianki, Mira i Nora, traktują mnie jak dobrą znajomą. Ich brat Klemens jest taki nadśkakujący, że to wcale nie wypada hrabiemu. Zresztą i pan hrabia Ksawery ma podobny sposób zachowania się w stosunku do mnie.

Żebyż to wszyscy ludzie byli tacy dobrzy, to nie byłoby na świecie tylu nieszczęśliwych!

Jeśli nawet są tacy dobrzy, bo pragną osłodzić moje cierpienia, to też z ich strony bardzo pięknie.

Dziwnie jednak jest na tym świecie! Gdybym przyszła do nich sama i prosiła o jakąś pracę, to pewnie służba nie dopuściłaby mnie do nich, a oni sami może nie chcieliby ze mną rozmawiać! Dopiero, jak człowiek zrobi coś takiego, że aż gazety będą o tem pisały, o, dopiero wtedy żalują, chcą pomagać! Ciekawa też jestem, jak ja im się przedko sprzykrzę!

Już sama tu usiedzieć nie mogę.

Po paru dniach pobytu pan hrabia poprosił mnie do gabinetu.

— Droga pani — powiedział do mnie. — Przyszła już pani do siebie, ale widać z pani buzi, że nadal ja nęka jakaś wielka troska. Chcę dokonać teraz tego, co obiecałem. Chcę usunąć troski, które zaciążyły nad pani piękną, młodą główką. Niech pani będzie ze mną szczerą i opowie wszystko, jak było i co było, aż do tego brzydkiego wieczora, kiedy panią zastałem na moście Poniatowskiego. No, proszę rozchmurzyć wreszcie buzię, śmiało podnieść główkę do góry i mówić. Uratowałem pani istnienie, chce teraz ratować pani życie. Niech pani będzie ze mną szczerą. Ma pani przed sobą człowieka, który żywi dla pani wielką sympatię i będzie uważał za szczęście dopomóc w nieszczęściu tak miłej i pięknej kobiecie.

Z początku słowa nie chciały mi przechodzić przez gardło. Zaczął więc sam zadawać pytania i robił to tak zręcznie, że opowiedziałam mu całe mo-

je życie, moją poniewierkę. Nic nie ukrywałam. Opowiedziałam mu o Skomorowskich, o naszej miłości z Jerzym, o Lusinku, o tem, jak mnie prześladował bandyta Józio, o Waclawie.

Kiedy mu opowiadałam o naszej biedzie, nie mogłam się powstrzymać, by nie wybuchnąć płaczem.

Zaczął mnie uspakajać. Położył mi rękę na głowie i powtarzał:

— Biedna, biedna pani!... No, proszę nie płakać. Znajdziemy na to jakiś radę. Zapewniam panią! I ta bieda tak pani dokuczyla, że zdecydowała się pani na śmierć mimo miłości męża? I nie żał pani było synka?

Opowiedziałam mu wszystko doostatka: jak poszłam prosić Waclawa o pomoc, jak przychodziłam do niego po pieniądze.

— I dawał pani pieniądze zupełnie bezinteresownie? — dopytywał się.

— Tak. To bardzo szlachetny człowiek. Byłam jednak u niego ostatni raz, bo ostatnio zaczął zachowywać się niewłaściwie.

— Ach tak!... Niechże pani opowie, jak to było.

Nic nie ukrywałam. Opowiedziałam o liście, o ostatniej swej wizycie u Waclawa i o rozstaniu się z Jerzym.

Kiedy skończyłam, pan hrabia pomilczał chwilę, poczem powiedział:

— O, zło nie jest takie wielkie, jak się pani zdaje. Wszystko da się naprawić! Sam wybiorę się do męża pani i postaram się przemówić do jego serca i rozumu. Nie znam osobiście pana Jerzego Skomorowskiego, syn mi jednak mówił, że to człowiek godny szacunku i najlepszych zasad. To też nie wątpię, że dojdziemy do porozumienia. Niech się pani uspokoi. Zapewniam panią, że wszystko dobrze się skończy.

Nie możemy też pozwolić na to, by jakiś gałgan z pod ciemnej gwiazdy triumfował! Pogębimy i jego. Narazie będzie Pani naszym najmiłszym gościem. Oby jak najdłużej!

Po jego słowach naprawdę wstąpiła we mnie otucha. Z początku nawet byłam pewna, że tak wszystko będzie, jak hrabia obiecał. Zachował się tak, jak najlepszy ojciec, o jakich piszą w książkach. Mój ojciec był człowiekiem prostym i nie umiał być tak delikatny. Hrabia głaskał mnie po głowie, po twarz i byłam mu wdzięczna za jego dobroć.

Uspokoiliam się zupełnie.

Czekałam jednak dzień po dniu, kiedy pan hrabia pójdzie do Jerzego. Nie chciałam mu się naprzykrzać przypomnieniem. A jemu jakoś nie było pilno.

Nic coprawda nie robił po całych dniach, jak i jego żona.

Nazywają się hrabiowie Jabłowscy. Muszą być bardzo bogaci, bo zdaje się, że tu służba rządzi, jak sama chce, a jest jej tu pełno.

Poprosiłam hrabiny, żeby mi dała w domu jakieś zajęcie, bo nie mogę tak siedzieć beczynn-

i obijać się z kąt w kąt. Nie chciała się z początku zgodzić, bo ja jestem ich gościem. Ale coś mi się widzi, że cała jej dobroć, to tylko nauczona, a nie płynie z serca. Trudno czasem trafić z wielkim państwem. Co innego w słowach, a co innego w myśli. Pan hrabia wstał się za mną, że jakieś zajęcie oderwie mnie od smutnych myśli. Hrabina chciała, żebym się wzięła do szydełkowych robótek, ale co to za robota? Wolałabym coś przy gospodarstwie domowym.

— Niech więc pani pomoże nieco naszej gospodyni, jeśli to panią zbytnio nie utrudzi — zgodziła się wreszcie.

Ona się zgodziła, ale gospodyni nie było to na rękę. Traktuje mnie, jak szpiega, boł się, żebym czasem nie spostrzegła, ile ona zarabia na wszystkim z całą służbą. To wszystko jest ze sobą w zмовie. Co mnie to jednak obchodzi? Nie mogę się wtrącać do tego, bo mnie tu jeszcze oczernią i będą szkodzili na każdym kroku. Ja już wiem dobrze, co może służba! Cośnecóż zaczęłam robić. Wzięłam na siebie utrzymanie w porządku wszystkiej bielizny. Jest tu specjalna praczka, ale aż się serce kraje patrzeć, jak ona wszystko niszczy. Chlorkuje bez miłosierdzia. Zwróciłam jej na to uwagę, to mnie oburczała:

— Co pani do tego? Jaśnie państwo lubia, żeby wszystko błyszczało, jak śnieg. A czy ja ręce na loterii wygrałam, żeby mi miały ze skóry obleżeć? Tak było do pani przyjścia, tak i będzie dalej! A jak się pani nie podoba, niech pani sama pierze! Może w Wiśle! — dodała zjadliwie.

I tak na każdym kroku dość mam przymówek, że dałam spokój. Niech ich tam!

Coraz bardziej zaczęło mnie korcić, żeby jednak przypomnieć hrabiemu obietnicy.

Będzie ze dwa tygodnie temu, upatrzyłam wreszcie taką chwilę, kiedy sam siedział w gabinecie i zapukałam.

Przywitał mnie, jakby mnie z tygodni nie widział!

— A cóż to droga pani tak się zapracowuje? Cały dzień krząta się pani i krząta. Przecież służby jest dosyć, żeby na pani drobne barki składać jakieś obowiązki!

— Panie hrabio — odpowiedziałam, — jestem zadowolona, że mogę zrobić cośkolwiek!

— Szkoda pani rączek! — zawołał i wziął mnie za ręce. — Takie pani ma drobne rączki, aż mi się wierzyć nie chce, że pani pochodzi z ludu, a nie z naszej sfery.

— Mój ojciec nie był chłopem, tylko majstrem. Nie pracowałam nigdy na roli, to też nie zniszczyłam tak rąk... Ale mam do pana hrabiego prośbę.

— Słucham. Każdą chętnie wypełnię.

— Chciałam przypomnieć panu hrabiemu o moim mężu.

Hrabia jakoś zwinął się.

Dalszy ciąg nastąpi.

SHANKIBIONA

Opowieść o wstrząsających przeżyciach czarującej kresowianki

„Kitajec“ miał klucz, otworzył nim więc drzwi od pokoju, w którym więziono Genię.

Delikatnie, aby nie robić najmniejszego szmeru wszedł do pokoju. Lampa paliła się na stole, ujrzał więc odrazu, że Genia jest jeszcze zemdlna.

Ucieszyło go to. Widocznie odpowiadało to w zupełności jego zamiarom.

Zamknął starannie drzwi na klucz od wewnątrz i podkradł się do tapczana, poczem przez chwilę zatrzymał się przed nim, zacierając ręce...

Młasnął językiem i znalazłszy wolny kawałek tapczana, usiadł na nim, poczem odsłonił nogi Geni. Musiała mu się wydać ponętne, bo rzekł sam do siebie.

— Owszem, owszem...

Poglądził następnie Genkę po twarzy i widząc, że się nie budzi, uradował się niemało. Będzie smakowity kąsek...

Gdyby nawet obudziła się, nie szkodzi...

Już chciał się zabrać do poważniejszych pieszczot, gdy wtem usłyszał na schodach czyjeś kroki...

W pierwszej chwili pomyślał o tem, żeby biec ku drzwiom, lecz wnet powstrzymał się od tego nierozważnego czynu. Gdyby to bowiem miał być Kamgor albo Baskin, miałby do niego uzasadnioną pretensję, że nie czuwa na dole... Ktoś obcy? Gdzież tam? Jak dostałby się?

Wolał więc nie biec na spotkanie przybysza, lecz raczej schować się w ciemnym kącie, aby móc w razie potrzeby ujawnić swoją obecność.

Tak też uczynił.

Po chwili drzwi się otworzyły i ukazał się w nich... „Kitajec“, podkradający się cicho, jak przed chwilą Kamgor...

Rozegrała się scena, niemal zupełnie podobna: „Kitajec“ tak samo lubieżnie głaskał Genkę i też już posuwał się w swych zapędach coraz dalej...

Ale tu Kamgor nie wytrzymał...

Wyszedł ze swej kryjówki w kącie i stając przed „Kitajcem“, krzyknął:

— Jakim prawem, lajdaku, przylewasz się do towaru zamiast na dole kimać?

— A ty co tu robisz? — zapytał z kolei „Kitajec“.

— Pilnuje towaru.

— Nie tu się pilnuje, nie tu... — lecz nie dokończył, bo go Kamgor trzepnął w tyśnię.

— Siemion, chamie, ja ci pokażę, co to znaczy ze mną zaczynać! — zawołał napadnięty i chwycił z wściekłością Kamgora za kędzierzawą czuprynę...

— Lo... — zdążył jeszcze tylko krzyknąć Kamgor, gdy wtem „Lopek“, czyli „Kitajec“ zwał go na ziemię „bykiem“.

Z Kamgorem wszakże nie było tak łatwo zerwać się na równe nogi i zaczęła się bójka.

Wytrzeźwiło to do reszty Genkę, która już podczas dwóch prób „pieszczot“ stopniowo odzyskiwała przytomność.

Widząc, co się dzieje, szybko postanowiła skorzystać z wytworzonej sytuacji.

Spojrzała na drzwi. Były otwarte...

Nie namyślając się długo, pobiegła nadół po schodach.

Dalszy ciąg nastąpi.

Styczeń

5

PIĄTEK
Emila

KRONIKA KRAKOWA

Urzędnik magistracki przed sądem

Wczoraj przed sądem okręgowym w Krakowie zasiedli jako oskarżeni Józef Kicia l. 44, ur. magistratu oraz jego żona Kazimiera osk. o to, że w marcu 1933 mając własną masarnię wyludzili

od Józefa Szostaka 12'000 zł. pod pozorem powiększenia interesu. Pieniądze jednak nie oddali. Sąd po przeprowadzonej rozprawie uwolnił osk. od winy

i kary, gdyż jak się okazało osk. pieniądze już oddał. Rozprawie przew. s. o. dr. Janicki, osk. prok. dr. Panek, bronił adw. dr. Söhnel.

Rozprawa o pobicie posterunkowego

Na ławie oskarżonych w sądzie okręg. karnym w Krakowie zasiadł 28-letni ogrodnik Józef Mickiewicz ur. w Rosji zam. w Prądniku Czerwonym osk. o to że dnia 21 XI. 1933 na komi-

sarjacie PP. żył publicznie Narod Polski ponadto pobił posterunkowego. Osk. do winy się przyznał, a bronił się tem że był podchmielony i nie wiedział co czyni.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie skazał Mickiewicza na 2 miesiące aresztu.

Rozprawie przewodniczył s. o. dr. Janicki, oskarżał prok. dr. Panek.

8-letni chłopiec w szponach lwa

Mrozący krew w żyłach wypadek rozegrał się w łódzkim zwierzyńcu przy ul. Kościuszki. Do zwierzyńca przybył w towarzysztwie swego starszego brata 8-letni Jerzy Gordon. Chłopcy stali przez pewien czas przy klatce z lwami. Gdy starszy brat odszedł, Jerzy, chcąc przyjrzeć się lwom z bliska, zbliżył się do prętów klatki. Wówczas lew

wysunął jedną łapę przez kratę i uderzył chłopca po głowie zdzierając mu płat skóry z czaszki, drugą zaś łapą począł chłopca przyciskać do klatki.

Przeżrana publiczność rzuciła się na pomoc chłopcu. Kilku mężczyzn chwyciło chłopca za ubranie i poczęło wrywać z pazurów drapieżnika. Dopiero nadbiegła służba ze zwierzyńca u-

wolniła chłopca z łap lwa i zemdłonego przewiozła do szpitala. Tu po oględzinach stwierdzono, że stan 8-letniego Gordona jest beznadziejny. Chłopiec ma zerwaną skórę z głowy, zwichnięte prawe ramię oraz wiele ran pochodzących od pazurów. Poza tem w kilku miejscach lew wyrwał mu kawały mięsa.

Zabójstwo teściowej na tle sporu o kurę

Sąd Apelacyjny w Łodzi rozpatrywał wczoraj sprawę b. sierżanta ze Służewa, Wiktora Strzeleckiego, skazanego w I instancji na 3 lata więzienia za zabójstwo teściowej, Mieczysławy Chodźwiczowej.

Między zięciem i teściową wynikł ostry spór, ponieważ Chodźwiczowa nie pozwoliła zięciowi ubić kury celem ugotowania rosółu dla obłożnie chorej żony. W stanie najwyższego zdenerwowania Strzelecki chwycił siekiere i zabił teściową.

Sąd Apelacyjny, biorąc pod uwagę niezwykle okoliczności zabójstwa, złagodził Strzeleckiemu karę do półtora roku więzienia.

B. poseł skazany za zniewagę strzelców

Sąd okręgowy w Przemyślu rozpatrzył przed kilku dniami sprawę byłego posła na Sejm z klubu „Piasta” p. Brunona Gruszki, oskarżonego o obrazę Związku Strzeleckiego.

W wyniku rozprawy sądowej pos. Gruszka zasądzony został na karę 4-ch tygodni bezwzględnego aresztu, oraz na grzywnę pieniężną w wysokości 300 zł.

Oskarżony Gruszka przez miejscowego „Sokoła” znieważał publicznie Związek Strzelecki nazywając strzelców „bandytami i szubrawcami”.

Zastrzelił swego kolegę podczas kłótni

Pomiędzy kolegami Janem Filipem, lat 19 a Wojciechem Barytą, lat 23 mieszkańcami wsi Branów, wybuchła nagle sprzeczka, która się szybko zamieniła się w bójkę.

Nagle Filip uderzony przez Barytę pięścią wyjął rewolwer i zastrzelił swego kolegę Barytę.

Tłum chłopów widząc co się stało rzucił się na mordercę chcąc dokonać na nim samosądu. Przybyła jednak policja uratowała Filipa z rąk rozwydrzonego tłumu, osadzając go w areszcie.

Aresztowanie

Policja krakowska aresztowała Majewską Paulinę, lat 43, bez zajęcia i stałego miejsca zam. za systematyczną kradzież garderoby w czasie od dnia 1 XII. do 15 XII. 1933, wart. około 350 zł. na szkodę Władysława Dorana, zam. w Krakowie przy ul. Krowoderskiej 58, oraz za kradzież bielizny wart. około 100 zł. z mieszkania na szkodę Heleny Kaleta, zam. w Krakowie przy ul. Długiej 32. Część skradzionej bielizny od zatrzymanej odebrano i zwrócono poszkodowanej.

Wódka krzepi...

Franciszek Gotrzał, lat 40, robotnik, zam. w Krakowie przy ul. Ludwinowskiej L. 4. przechodząc ul. Długosza w stanie silnie podpitym upadł na bruk i doznał potłuczenia nosa i rozcięcia dolnej wargi. Wymienionego po opatrzeniu przez lekarza Pogotowia Ratunkowego przewieziono do V. Komis. PP. do wytrzeźwienia.

Kradzieże

Buchbinder Salomen, kuśnierz, zam. w Krakowie przy ul. Krakowskiej L. 3, zgłosił do policji, że dnia 2 I. 1934 r. o godz. 14 skradł mu nieznaną sprawca z niezamkniętego mieszkania 1 skórka lisia wart. 70 zł. Dochodzenia prowadzi się.

Kistenbaum Jakób, zam. w Krakowie przy ul. Słonecznej L. 12, zgłosił, że dnia 3. I. 1934 r. między godz. 14 a 14'30, dostał się nieznaną sprawca do przedpokoju jego mieszkania przy pomocy dobranego klucza lub wytrycha, skąd skradł 1 futro damskie ze zrebców, wart. 800 zł. Dochodzenia prowadzi się.

Winiarski Józef, inżynier, zam. w Krakowie przy ul. Traugutta L. 7, zgłosił, że dnia 2 I. 1934 r. o godz. 8, przyszło do jego mieszkania 2-ch młodych żebraków, którzy w czasie nieobecności domowników w kuchni skradli 1 budzik mosiężny, wart. 20 zł. Dochodzenia w toku.

Złodzieje w spółdzielni wojskowej

Nieznani dotychczas sprawcy dokonali śmiałego włamania do Spółdzielni 66 p. p. w Grudziądzu, gdzie łupem włamywaczy padły towary kolonialne, galanterijne, wina, kosmetyki i słodycze ogólnej wartości około 4 tys. zł. Dochodzenia w tej sprawie prowadzi żandarmerja wojskowa wspólnie z policją.

Wygaśnięcie wściekliczyny w Krakowie

Z powodu wygaśnięcia wściekliczyny u psów w Dz. XIV-tej Magistrat uznał wścieklicznę na obszarze miasta Krakowa za wygasłą i uchylił wydane zarządzenia przymusowego prowadzenia psów na smyczy w Dzielnicy XIV, XV i XVI-tej.

Psy jednak wolno puszczane muszą być stale zaopatrzone w kagańce i marki ewidencyjne.

Lepiej śmierć niż hańba

Panna F. Gamelejnówna zaszedłszy w ciąży, postanowiła pozbawić się życia, przez zażycie większej ilości proszku nasonnego. Niosąc samobójczy przewiozła Pogotowie do szpitala miejskiego. Życiu jej nie zagraża niebezpieczeństwo.

Żołnierz pod kołami pociągu

Szer. Samuel Spaciński, jadąc do domu na urlop wyskoczył tak nieszczęśliwie z pociągu zbliżającego się do stacji Biela Podlaska, że wpadł pod koła pociągu, które mu uciły prawą nogę.

Spacińskiego przewieziono w stanie b. ciężkim do szpitala.

Żona za dług

W sferach żydowskich Warszawy opowiadają o skandalicznym wypadku.

Kupiec B. zadłużył się u p. A. H. i nie mógł mu spłacić długu. Wówczas H. zaproponował mu aby „odstał” za dług swą żonę. Tak się też stało, B. rozwodził się z żoną, a H. skreślił mu dług i wkrótce ma poślubić b. panią B.

Ta niezwykła transakcja wywołała w kołach inteligencji żydowskiej duże oburzenie.

CZYTAJCIE najciekawszą powieść ostatnich czasów p. t. Piękna Dalmatka

Repertuar

Teatr Miejski „Prawie noc poślubna“

Kina

Adria: „Serce olbrzyma“
A pollo „12 krzeseł“
Atlantio: „Jęj królewska mość“
Promień: „Król to ja“
Świt: „Na żeńskiej pensji“
Słońce: „Człowiek malpa“
Sztuka: „Szalona noc“
Uciecha: „Prokurator Alicja Horn“

ZAKŁAD POGRZEBOWY „AETERNITAS“

Kraków, Mikołajska 14

tel. 140-47 — (obecnie emeryt. asesora Wojew. Krakowskiego Karola Wagi), urządza pogrzeby, przeprowadza ekshumacje i wywozy zwłok na dogodnych warunkach.

Świetny sukces rewji w Bagateli

W dniu dzisiejszym t. j. w piątek dnia 5. bm. dalsze powtórzenie sukcesowej rewji „Wiwat Nowy Rok“ o godz. 8.15 wieczorem. Bilety są do nabycia przy kasie teatru Bagatela po cenach przystępnych.

Wypił 12 ampulek morfiny w celach samobójczych

W Katowicach na ulicy Bankowej, znaleźli przechodnie wiążącego się w bólech bezrobotnego kelnera 35-letniego Alfreda Grzemskiego, pochodzącego z Poznańskiego, zam. w Katowicach, przy ul. Moniuszki.

Po przewiezieniu G. do szpitala Elżbietanek w Katowicach stwierdzono, że Grzemski w celach samobójczych wypił 12 ampulek morfiny. Stan jego zdrowia nie jest beznadziejny. Przyczyną rozpaczliwego kroku była niemożność uzyskania pracy i niechęć do życia.

2-ch bandytów przed sądem

Przed sądem krakowskim odbyła się wczoraj rozprawa przeciw znanemu włamywaczowi Fryderykowi Leniewiczowi oraz Władysławowi Twarowskiemu oskarżonym o to, że dnia 29. XI. 1933 r. mając zamiar dokonania włamania do kasy kwestury U. J. rozpoczęli wiercić otwór w suficie pokoju znajdującego się nad kasą kwestury. Na odgłos śmierców zawiadomił władze woźny, a przybyła policja sprawców ujęła.

W dniu wczorajszym obaj oskarżeni stanęli przed sądem w Krakowie, który skazał Leniewicza na 4 lata c. więzienia zaś Twarowskiego uwolnił od winy i kary.

Na śladach bandy przemysłników sacharyny

Policja przytrzymała w Pszczyźnie, pewnego osobnika niosącego podejrzaną paczkę. Na pobliskim komisariacie przeprowadzono odpowiednią rewizję i okazało się, że pakunek zawierał 10 kg. sacharyny. Chwilowym jej posiadaczem był Antoni S., zamieszkały w Starej Wsi, w powiecie Pszczyńskim. W czasie przesłuchania tłumaczył się on bardzo niewyraźnie, oświadczał, iż posiadana sacharynę otrzymał od jakiegoś mu nieznanego osobnika. Oczywiście okazało się to wymysłem.

W związku z powyższym dowiadujemy się, że jeszcze w lecie doszło do wiadomości policji, że na teren pow. Pszczyńskiego przedostają się większe ilości sacharyny, pochodzące z przemytu. Używać jej miały rzekomo pewne pokątne fabryczki przy wyrobie napojów orzeźwiających, zamiast cukru. Należy więc przypuszczać, iż władze wpadły na trop bandy przemysłników sacharyny.

Sportowcy!

Czytajcie kronikę sportową Ostatnich Wiadomości Krakowskich. Ostatnie Wiadomości podają i podawać będą zawsze najświeższe i najaktualniejsze wiadomości ze wszystkich gałęzi sportu w okręgu krakowskiego. Ostatnie Wiadomości zajmują się przeważnie propagandą młodszych klubów, gdzie dotąd propagandy tej kluby młodsze nie posiadały. Czytajcie i rozpowszechniajcie „Ostatnie Wiadomości“.

Redakcja.

Ze sportu

Cracovia zaproszona do Berlina

Ostatnie sukcesy naszych piłkarzy na arenie międzynarodowej odbiły się szerokim echem zagranicą. To też ze wszystkich stron napływają obecnie zaproszenia klubów krakowskich.

Cracovia została obecnie zaproszona przez Hertę w Berlinie do rozegrania meczu w ciągu stycznia br. Decyzja co do wyjazdu rozpatrzona będzie na najbliższym posiedzeniu Zarz. Cracovi.

Tarnów—Kraków 6:1

Międzymiastowe spotkanie w tenisie stołowym. Po trzech z rzędu klaskach poniesionych w poprzednich latach, zrehabilitował się Tarnów w 4-ym spotkaniu z Krakowem i to zupełnie zasłużenie. Zawody stanowiły rewję najlepszych sił KOZTS., z których wedle kolejności wykazanej klasy wymienimy: Schiff, Stefaniuk, Seiden, Gelbwachs, Kamm i Apringer. Publiczności około 500. Zainteresowanie zawodami b. duże.

Pazurek III w Garbarni

Znany piłkarz na Śląsku Pazurek III brat Pazurka z Garbarni podpisał zgłoszenie do Garbarni i w najbliższym czasie wystąpi dwóch Pazurków w barwach Garbarni. Pozyskaniem tego gracza Garbarnia wzmocniła znacznie swą drużynę.

Walne zgromadzenie K.O.Z.P.N

Doroczne walne zgromadzenie K.O. Z.P.N. odbędzie się w dniu 21. bm. o godz. rano w sali portretowej Magistratu. Porządek obrad Zarządu KZOPN. ustalił następująco:

1. Stwierdzenie listy delegatów uuprawnionych do głosowania.
2. Uchwalenie porządku dziennego obrad.
3. Sprawozdania z działalności Zarządu, kaptiana związkowego, skarbnika oraz wydziału gier i dyscypliny i udzielenie absolutorjum ustępującemu wydziałowi.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, oraz udzielenie absolutorjum skarbnikowi.
5. Ustalenie wysokości wpisowego, składek rocznych, wpisowe do mistrzostw i kaucji przy odwołaniu do Zarządu KZOPN. i ZPZN.
6. Ewentualne zmiany statutu.
7. Wybór nowego Zarządu, prezesa, viceprezesów, sekretarza, skarbnika, kapitana związkowego, przewodniczącego WG. i D.
8. Członków Zarządu i 12 członków WG. i D. oraz wybór Komisji Rewizyjnej, wybór 3 delegatów na Walne Zgromadzenie ZPZN. W skład delegacji musi wejść najmniej jeden członek z Iona klasy B. i C.
9. Ustalenie ilości klubów klasy A. i B., oraz ich system rozgrywek.
10. Rozstrzygnięcie wniosków.
11. Rozstrzygnięcie wniosków nagłych.

Termin nadsyłania wniosków przez kluby na Walne Zgromadzenie upływa w dniu 7. bm.

Tajemnicze morderstwo

Niedaleko magazynów kolejowych w Chełmie znaleziono w tych dniach trupa mężczyzny z raną postrzałową głowy.

Policja miejscowa wdrożyła bardzo energiczne dochodzenia celem wykrycia sprawców zabójstwa oraz ustalenia tożsamości zamordowanego.

Chwilowo policji udało się stwierdzić, że zamordowany jest mieszkańcem Chełma. Nazwisko jego Wapniarz Józef.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków ul. Na Gródku 2 — Telefon 173-02 (od godz. 8—11 w poł.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz. mm. 50 gr. Drobne 25 gr. za wyraz. Prenumerata miesięczna zł. 2.50 z odbiorem w administracji.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwistkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródku 2.